

LIVSLUST

Nyhetsbrev

nr 11 september 2001

TILL SPONSORER OCH BIDRAGSGIVARE TILL LIVSLUSTS HEM OCH YRKESSKOLA FÖR FÖRÄLDRALÖSA UNGDOMAR I LETTLAND

Livslust firade 5-årsjubileum i maj

Otroligt men sant. Det har redan gått fem år sen den gråmulna majdag 1996 då Drottning Silvia landade med helikopter på en lerig åker i Aizupe. I sin egenskap av engagerad beskyddare kom drottningen till Lettland för att inviga Livslusts verksamhet. Tillsammans med fru Aina Ulmane, hustru till Lettlands dåvarande president, klippte drottningen banden. Det var en stor dag, främst för projektledare, byggare och Livslusts första ungdomar, som arbetat hårt under de inledande tuffa åren.

Femårsdagen firades under festliga former den 18 maj i år. Bland de runt 125 gästerna fanns Lettlands förra presidentpar Guntis och Aina Ulmane. Fru Ulmane brukar hälsa på i Aizupe och följer liksom Drottning Silvia mycket intresserat med i Livslusts utveckling. Många "gamla" elever och tidigare personal kom också för att vara med och fira. På plats fanns också representanter för lokala myndigheter och för sponsorerna Telia, Oriflame, Snickers, Skanska, Electrolux, DeLaval, Air Baltic, AGA, Klavins, Slaidins & Loze, Baltic Color och Valtra Valmet.

"Livslusts fana invigs under högtidliga former."

Under många veckor hade ungdomar och personal planerat och övat på ett innehållsrikt program med sång och musik, dans och teater och många gratulationstal. Musikläraren hade skrivit en speciell Livslust-sång, som alla ungdomarna sjöng tillsammans. Ett tiotal flickor och pojkar hade läst på Livslusts historia och berättade

varsin del som en trevlig introduktion till de olika talarna. Prästen i grannbyn Vane invigde och välsignade Livslusts egen fana och den nya namnskylten på husväggen. Vädret samarbetade med sol och värme ända tills programmet med sång, musik och teater skulle börja på gården. Då kom regnet, men ingenting kunde förstöra den goda stämningen och programmet genomfördes av våta men glada ungdomar. Efteråt bjöd kökseleverna på mängder av god mat i Livslusts café och på kvällen fortsatte firandet med lekar och diskotek. Festen varade till långt in på småtimmarna.

"Prinsessan Victoria i mitten med fr.v. Sintija, Agnese, Egita och Nikola."

Kronprinsessan Victoria i Aizupe

Den 8 mars besökte Kronprinsessan Victoria Lettland och Livslust. Prinsessan var mycket intresserad och tog sig god tid att prata med ungdomarna och ställde många frågor. Livslusts grundare Kerstin Nordin guidade runt och besöket avslutades med kaffe. Som present överlämnade Kronprinsessan en gitarr, något som musikgruppen länge önskat sig. Besöket filmades av TV4 och reportaget sändes vid flera tillfällen. Flera tidningar i Lettland och Sverige publicerade artiklar.

Godkänd utbildning

Lettlands Utbildningsdepartement har nu officiellt godkänt Livslusts yrkesutbildning. Det höjer vår status och underlättar för eleverna när de ska söka arbete efter avslutad utbildning.

Antal elever i september 2001

Vi har nu 36 elever (från starten drygt 90). Av dessa är 28 boende och 8 dagelever.

Fördelningen på de olika utbildningslinjerna:

Kök & matlagning (6), Sömnad (6), Jordbruk (5), Byggnadsarbete (11), IT/kontorsadministration (5), Snickeri (3).

"Inese arbetar som sömmerska hos Snickers i Tukums efter avslutad utbildning hos Livslust."

Livslust anställer tidigare elever

Från och med september anställer Livslust två av flickorna, som är färdiga sömmerskor, för att sy i vår egen produktion. Det är första gången vi anställer gamla elever i egen företagsverksamhet, men det kan bli fler med tiden. Alla är inte mogna att ge sig ut på arbetsmarknaden och då kan detta vara en period för yrkespraktik och en möjlighet till personlig mognad i en trygg miljö. För en del blir det ett steg på vägen, andra kommer att stanna och kan då också göra en insats som mentorer till nya elever. Årets avgångselever är ute i arbete eller arbetspraktik och en del har gått vidare till annan utbildning.

Kö till skolan

Dzivesprieks, som Livslust heter i Lettland, har numera en kö av ungdomar som vill komma in. Vi tar i första hand emot ungdomar som avslutat nionde klass vid något skolhem och som inte har någonstans att ta vägen. I vissa speciellt ömmande fall kan vi ta in en elev som inte gått ut nian. Ungdomar från familjer i trakten med svåra sociala problem kan komma in som dagelever. Kriteriet för att komma till oss är att eleven väljer en av de utbildningar vi erbjuder samt inte har drogproblem eller kriminell bakgrund. Livslust är en förebyggande verksamhet och vi har tyvärr inte kapacitet att ta emot ungdomar, som är i behov av speciell behandling. Den 2 maj arrangerades en informationsdag i Aizupe för ungdomar som står i kö. 60 personer – elever i sällskap med personal från skolhemmen – kom för att se närmare på vad vi har att erbjuda. 15 av dessa kunde beredas plats fr.o.m. höstterminen. Vi är glada att rektorerna på skolinstitutionerna upptäckt Livslust som en väg ut i samhället för sina avgångselever, samtidigt som det är sorgligt att konstatera att behovet växer.

Det blir plats för fler

Vi har länge drömt om att bygga ut vindsvåningen i huvudbyggnaden för att få plats för fler ungdomar. I höst kan vi äntligen påbörja projekteringen. Ombyggnaden sker sedan allteftersom finanserna tillåter. Vi kommer här att få ett antal nya sovrum, duschar och toaletter, vilket ger plats för ytterligare 12 elever. Vi kommer då att ha ett 40-tal inneboende ungdomar. Det är så många som vi bedömer att vi kan ta hand om med existerande utbildningslokaler och personal. Utöver de boende finns plats i undervisningen för behövande ungdomar från trakten.

Sommarveckor i Sverige för Livslusts ungdomar

Även i år har flera av ungdomarna besökt svenska familjer under ett par veckor i sommar. Det är en viktig del av den sociala rehabiliteringen. De flesta av ungdomarna har vuxit upp på institutioner eller i familjer med sociala problem, oftast alkoholism. De har aldrig upplevt ett fungerande familjeliv och behöver förebilder när de själva ska bilda familj. Sommarvistelsen i Sverige kan genomföras tack vare ekonomiskt stöd från Vattenfall och privata bidrag. Vi bad Anita och Valeris att berätta om vad Sverige-besöket betytt för dem:

Valeris "När jag fick veta att jag skulle få åka till Sverige, blev jag jätteglad. Jag var glad att få möjlighet att resa utanför Lettlands gränser och se hur människor lever på andra ställen. Familjen Björn i Skutskär, som jag bodde hos, var mycket gästvänlig. I början var jag förvirrad, men de var så vänliga och hjälpsamma att jag snabbt kände mig som hemma. Jag har bara gott att säga om tiden i Sverige. Jag fick se många vackra platser. Det var ett underbart lov och jag måste tacka familjen Björn och alla andra som gav mig denna fantastiska möjlighet."

"Hos familjen Björn. Valeris längst till höger."

Anita "Tanken på att resa till Sverige gjorde mig glad samtidigt som det skrämde mig eftersom jag aldrig rest så långt förut. Jag var orolig för att bo hos en främmande familj och för hur jag skulle bli mottagen. När jag åkte dit, verkade tiden på båten som en evighet, varje sekund var lång som en timme. När jag åkte in i Stockholm blev jag fascinerad av alla öar och hur vackert det var. Familjen där jag bodde var fantastisk. Alla var mycket snälla. Det var lätt för mig att prata med dem och passa in i den nya miljön. Jag fick se mycket nytt och samtidigt lära mig både det ena och

det andra. Jag är jättenöjd med min resa och tiden i Sverige. Jag vill skicka ett stort tack till familjen Friström på Gotland och alla andra som hjälpte mig med resan."

"Anita"

Vi på Livslust vill passa på att tacka alla sommarfamiljer för den fantastiska insats ni gör!

Drogförebyggande aktiviteter

Alla Livslusts ungdomar deltar i Mentor Sveriges projekt, som ska ge kunskap om droger och drogers inverkan. Målet är att genom olika aktiviteter öka den personliga självkänslan och styrkan så att man kan säga nej till droger. Hit räknas också alkohol och tobak. I projektet ingår föreläsningar, seminarier och psykoterapi samt att finna alternativ till droger. Man satsar mycket på att väcka intresse för sunda fritidsintressen. Eleverna deltar i en rad aktiviteter t.ex. teater, sång och musik samt sporter av olika slag. I projektet ingår att våra ungdomar ska lära andra ungdomar om droger. Livslusts ungdomar har därför gjort en pjäs, som de spelar i skolor i trakten. Under en "Antirök-dag" arrangerade man en basketbollturnering med sex lag. På Livslusts idrottsplan pågår hela tiden aktiviteter och varje vecka under vintern har ungdomarna åkt och badat i en inomhuspool i länshuvudstaden Tukums.

Ny styrelse i Lettland

Styrelsen för Stiftelsen Livslusts systerorganisation, Asociacija Dzivesprieks, har i år ombildats och har nu följande sammansättning: Ordförande är **Sarma Upesleja**, som är socialchef i Tukums län. Sarma är en verklig eldsjäl som varit med under hela uppbyggnaden av hemmet och skolan. Hennes brinnande optimism och förmåga att finna lösningar och skapa kontakter har banat väg för verksamheten. Ledamöter är **Inete Ielite** (ny), ledare av Lettlands Centrum för Barnrättsfrågor, **Juris Bariss** (ny), VD för Oriflame Latvia, **Lilīta Postaza**, känd konstnär och affärskvinna, samt **Kerstin Nordin** och **Laila Freivalds**, som representerar Stiftelsen Livslust. Adjungerad är Livslusts daglige ledare **Edijs Petersons**.

Många studiebesök

Intresset för Livslusts verksamhet och metoder växer. Under våren har rektor Edijs Petersons fått ta emot besök av ett 15-tal grupper,

däribland: socialarbetare och skolpersonal från hela Lettland, en gymnasieklass från Valmiera och en stor grupp från Snickers i Norge och Danmark samt företag och privata sponsorer.

Besök från EU Phare LIEN

EU sände i maj Eva Orvanova för att inspektera uppbyggnaden av Livslusts snickeri, som är ett EU-projekt. Hon var imponerad av verksamheten som helhet och uttryckte stor beundran för vad vi åstadkommit. Snickeriet är inrymt i det gamla vackra annexet. Byggnaden är totalt ombyggd invändigt och till det yttre pietetsfullt reparerad och ändrad. Driften har startat och de första produkterna, som är träredskap för gymnastiksal, har levererats. Parallellt arbetar man med att ta fram fler produkter för försäljning. Kvällskurser i hobbysnickeri för egna ungdomar och för folk från trakten startade i juni.

Snickarlärare på studiebesök i Sverige

Vi har haft den stora turen att finna de flesta av våra anställda bland lokalbefolkningen i Livslusts hemkommun Vane. Här fann vi också Normunds Pilnieks, snickare och svetsare. Han leder verksamheten i Livslusts snickeri och metallverkstad. Han har hand om både utbildning och produktion. I april kom Normunds till Sverige för att studera verksamheten vid olika typer av snickerier. Han var mycket nöjd med alla arrangemang och allt han fick se och lära. Normunds och vi vill tacka bl.a. Malmstens Snickeri, Östervåla Hantverkscentrum och Bondeman Snickeri. Ett stort tack också till alla ni som ställde upp och hjälpte till med arrangemang, inkvartering, tolkning, transporter och mycket mer!

Telia presenterade Livslust på Skansen

Under Kristi Himmelsfärdshelgen arrangerade Skansen fyra Baltiska dagar. Här fick Estland, Lettland och Litauen tillfälle att visa upp sig. Telia, som var en av sponsorerna, valde att visa sitt engagemang i Baltikum genom att presentera Livslust. Livslusts elever Maija Skuja och Maris Andersons hade rest över från Lettland för att hjälpa till. Vi fanns i en vagn på Bollnästorget där vi sålde Livslust-förkläden, lettiskt bröd och vykort målade av flickor och pojkar från Livslust. Vi berättade om Livslust och delade ut broschyrer och nyhetsbrev.

"Livslusts elever Maija och Maris tillsammans med Elisabeth Melin på Skansen."

SEB Finans – ny sponsor

Samarbetet inleddes under våren. Bidraget från SEB Finans är knutet till att Livslusts ungdomar hjälper de 140 barnen på Dzirciems barnhem i Lamini med t.ex. reparationer, sömnad eller bara genom att vara en lekkamrat. Hittills har vi sytt gardiner och gjort smärre reparationer och barnen fick påskpresenter av Livslusts ungdomar. Tanken är att hjälpverksamheten ska utökas i framtiden. På SEBs sommarfest ordnade personalen ett lotteri för att samla in pengar. Pengarna användes till ett antal cyklar. Dessa skänktes till de Livslust-elever som gjort sig förtjänta av en speciell uppmuntran.

Vattenfall-dagen

På försommaren varje år arrangerar Vattenfall en speciell dag för personal och familjer i Räcksta. Här brukar Livslust, som är ett av Vattenfalls sponsorprojekt, få chansen att visa upp sig. I år var det Kerstin Nordin, som stod på scenen och berättade om verksamheten. Svenska skidlandslaget, som också sponsras av Vattenfall, fanns på plats och sålde lotter till förmån för Livslust.

Ny hemsida

Livslusts nya hemsida ligger nu ute på nätet. Ett stort tack till Emil Beer, Roderick Engberg, Annika Falk och Marie Holmqvist, elever vid Medieskolan i Stockholm. Livslusts hemsida var ett examensarbete som krävde en stor arbetsinsats. Vi är mycket nöjda med resultatet. Här finns all information om Livslust, alla nyhetsbrev och ett bildgalleri. Här finns också möjlighet att skicka bidrag, anmäla sig som Livslustfadder och/eller sommarvärd, beställa förkläden eller kontakta oss av andra orsaker.

Adress: www.livslust.com

Litet av varje

- Det Carl-Larsson-inspirerade randiga Livslust-förklädet "Silvia" säljs nu i Slottsboden, **Skokloster** och **Hallwylska Museet**.
- En **telefonautomat** har installerats i Aizupe för användning av elever och gäster. För eleverna är detta ett led i att lära sig vad saker och ting kostar på samma gång som det drar ner på Livslusts kostnader.

- Under det gångna halvåret har ett flertal **diskotekskvällar** ordnats i caféet för att fira Valentine's Day, påskhelgen och andra speciella högtidsdagar.
- Eleverna har varit i Riga på ett flertal kulturevenemang, bl.a. **teaterföreställningar** och **studiebesök** relaterade till de olika utbildningslinjerna. Byggarna besökte mässan "Hus 2001", sömmerskorna var på en sömnadsutställning, IT-eleverna besökte "Office Auto 2001".
- **Caféet** har hyrts ut till bl.a. ett 30-tal begravningar. Detta ger en liten inkomst samt är god praktik för kökseleverna, som får ta hand om arrangemangen.
- Livslust-loggan är nu registrerad som **varumärke**. Vi vill framföra ett tack till Essen International för all hjälp.

Ett stort och innerligt tack...

...till alla er som troget stödjer oss !

Hjälp oss att hjälpa

Du kan göra en insats för Lettlands utsatta ungdomar genom en gåva till Livslust verksamhet. Alla bidrag är välkomna, antingen du väljer att bli **LIVSLUST-FADDER**, som betalar in ett valfritt belopp varje månad, **SOMMARFAMILJ**, som tar emot ungdomar på sommaren, eller om du väljer att ge ett enstaka **BIDRAG**, t.ex i samband med en födelsedag. Om du vill veta mer är du välkommen att ringa Elisabeth Melin på 08-660 77 84 eller gå in på www.livslust.com (se bifogad kupong).

Livslusts ungdomar kan tillverka era företagspresent

Varför inte låta våra ungdomar tillverka presenter till kunder och anställda till jul eller andra speciella tillfällen. Det kan vara herr- och damförkläden eller tygväskor från vår syverkstad, skärbrädor, ljusstakar eller servethållare från vårt snickeri. Kom gärna med egna förslag på produkter, som kan utformas efter era önskemål. Det är dags att beställa Livslusts julgåvobrev. Bäst gör man det genom att skicka in bifogad kupong.

Stiftelsen Livslust

Box 29092, 100 52 Stockholm, Tel/fax: 08-660 77 84, E-mail: livslust@telia.com

Hemsida: www.livslust.com, Postgiro: 832 21 17-6, Org.nr: 802018-1064

Projektleddning: Kerstin Nordin, Elisabeth Melin, Projektleddning ekonomi: Eva M. Christensson

Ekonomi: Mia Stigen-Brannerydh, Företagsutveckling: Eva Martinsson, Byggrådgivning mm: Ingvar Karlsson

Revisorer: KPMG, Styrelse: Kerstin Nordin (ordförande och grundare), Eva M. Christensson, Laila Freivalds, Johan Holmsäter, Christer Magnusson, Elisabeth Melin, Beskyddare: HM Drottning Silvia

